

Preek 10 december 2017. Romeinen 15: 1 – 7. Grote Kerk Dokkum, H.A.

Aanvaard elkaar ter ere van God, zoals Christus u aanvaard heeft.

Deze woorden van Paulus zijn vaak gebruikt als trouwtekst. Een mooie tekst ook, want met dat woord 'aanvaarden' wordt minstens zo diep gepeild wat het huwelijk is, als met het woord 'liefhebben'.

Het is ook het belangrijkste woord van heel de lezing: aanvaarden. Goed om er even bij stil te staan; het is een woord dat wij in allerlei situaties gebruiken.

Aanvaarden, dat doe je een groot cadeau. Zo'n cadeau waar je ontroerd door bent, dat je haast niet durft aan te nemen: "is dat echt voor mij?"

Maar ook een opdracht aanvaard je; een missie, of een ambt. Daar moet je dan wel over nadenken: "Kan ik het wel, durf ik het wel aan? - Ja, ik doe het." Je neemt je verantwoordelijkheid op je, voor een stuk werk, voor de samenleving, voor andere mensen.

Aanvaarden, dat doe je ook met iets dat je eigenlijk niet wilt. Dat je ziek wordt, niet weer beter kunt worden, afscheid moet nemen van dit leven. Lang kun je je daar tegen verzetten, tot de dag komt dat je het misschien, hopelijk, kunt aanvaarden, - dat het lichaam er mee ophoudt, dat afscheid bij het leven hoort, dat de grens die er aan is het leven des te meer waardevol maakt.

Of je moet iets aanvaarden waar je eigenlijk heel veel moeite mee hebt. Als de meerderheid anders beslist dan jij zou willen. Dan kun je afhaken, maar je kunt ook loyaal meewerken aan de uitvoering van het besluit. In de synode van onze kerk is weer uitvoerig gesproken over het 'homohuwelijk'. Wat een aanvaarden komt daar aan te pas! Mensen met een andere geaardheid aanvaarden; aanvaarden dat er andere relatievormen mogelijk zijn dan die tussen man en vrouw; aanvaarden dat de één daar anders over denkt dan de ander....

En tenslotte: jezelf aanvaarden. Dat is vaak ook een hele strijd. Aanvaarden dat je bent zoals je bent, met al je nukken en goede voornemens, met je gaven, en met wat je echt niet kunt en ook niet zult bereiken... Pas als je jezelf een beetje hebt leren aanvaarden kun je ook anderen aanvaarden.

Aanvaarden gaat verder dan accepteren. Accepteren, dat is: nu ja, het is nu eenmaal zo, het wordt niet anders, we moeten er maar mee leren leven. Dan blijft de innerlijke weerstand, dan is er geen werkelijke vrede, en als je niet uitkijkt verwordt dat tot een situatie van saggerijn waarin je je aan alles gaat ergeren.

En aanvaarden gaat nog veel verder dan tolereren. Tolereren, daar zijn we (of waren we) in Nederland altijd erg goed in. Dat moet ook wel met zo'n eigenwijs volkje. Maar tolerantie betekent meestal niet meer dan langs elkaar heen leven, niet moeilijk doen, mekaar in ieder geval de hersens niet inslaan. Misschien is dat al heel wat, als de lontjes kort zijn, maar voor de kerk, voor de gemeente is dat natuurlijk ver beneden de maat.

En de gemeente, daar hebben we het hier over. Daar heeft Paulus het over. *Aanvaard elkaar*. Dat is het slotakkoord van een heel stuk, waarin het gaat over hoe we in de gemeente rekening met elkaar moeten houden. Dat stuk is uitgelokt door de vraag of je vlees mocht eten dat (meestal) in de heidense tempels was bereid. Achter die schijnbaar eenvoudige vraag zat een kolossaal verschil in geloofsbeleving, tussen mensen die vanuit een Joodse achtergrond meededen aan de christelijke gemeente, en mensen die van niet-Joodse (van heidense) komaf waren. Voor die Joodse christenen was het heel moeilijk te aanvaarden dat voor die anderen hun wetten en regels niet meer schenen te gelden. Terwijl de niet-Joodse christenen zich voortdurend bekritiseerd en gehinderd voelden door mensen die vast wilden blijven houden aan allerlei regeltjes die toch helemaal niet wezenlijk waren voor het geloof.

'Sterken en zwakken' noemt Paulus deze verschillende groepen. Zwakken hebben regels nodig om hun geloof op de rails te houden; sterken hechten daar minder aan; het gaat toch om je relatie met God.

Paulus zelf rekt zich tot de sterken: "Wij sterken..." zegt hij. Maar juist daarom vraagt hij aandacht voor de positie van de zwakken.

Dit is geen bijzaak voor hem. Voor Paulus is dit het hart van de zaak. Het hart van zijn missie. Dat hij met het evangelie van Jezus Christus naar de volken mocht gaan, dat mensen in de hele bewoonde wereld het oppakken en eruit gaan leven, - het maakt hem innig dankbaar.

Maar hij is er ook trots op dat hij daarin een rol mag spelen. En nergens wordt hij dan ook zo fel, als waar mensen die missie weer in twijfel gaan trekken. Door elkaar de maat te nemen, door in hun hele doen en laten te laten merken dat 'die anderen' er niet echt bij horen. Want om bij de ware gelovigen te horen, moet je toch wel eerst dit, of dat... Wie zo praten, en stoken in de gemeente, kunnen van Paulus een brief op poten verwachten.

Paulus doet dus vooral een beroep op de sterken, om de zwakken niet in verlegenheid te brengen. De sterken hebben immers nogal eens de neiging om voort te marcheren, de heilige huisjes die ze zelf omver hebben gehaald achter zich te laten, en tegen de mensen die aarzelen of tegenstribbelen te zeggen: Waar doen jullie toch zo moeilijk over!?

Niet doen, zegt Paulus, hou rekening met elkaar. *Laat ieder zich richten op het belang van de ander.* Let wel, dat zegt hij tegen zwakken en sterken beide, want de zwakken mogen deze woorden van Paulus natuurlijk ook niet gaan gebruiken om elke verandering in de gemeente tegen te houden.

Nu, dit is allemaal heel herkenbaar. Rekkelijk en precies; ruimzinnig en recht in de leer... - Aanvaard elkaar – ook nu nog is dat één van de lastigste aspecten van het gemeente-zijn.

Straks gaan we als drie wijkgemeenten van de PGDAW weer eens een proces van herstructurering in, en dan zullen er veel bezwerende woorden worden gesproken over de eenheid in de gemeente: de neuzen dezelfde kant op; we staan toch voor dezelfde zaak; geen 'Leeuwarder toestanden'...

Maar eenheid kun je niet afdwingen. Die bereik je alleen door te aanvaarden dat er onder die grote paraplu van de PGDAW een grote verscheidenheid aan geloofsbeleving is samengebracht.

De Commissie die de toekomstplannen moet maken heeft dan ook een haast onmogelijke opdracht meegekregen. In de afgelopen acht jaar hebben de drie wijkgemeenten zich elk op hun eigen erf, en in hun eigen richting kunnen ontplooiën. Dat heeft veel enthousiasme en betrokkenheid gebracht, maar daardoor hebben we nu als verschillende wijken weinig meer met elkaar. En nu moeten we toch weer naar elkaar gaan toegroeien en samen optrekken...

Nu moet je die verschillen tussen de wijkgemeenten ook weer niet groter maken dan ze zijn. Want ook binnen elk van de drie wijkgemeenten is er grote verscheidenheid: onder dit oude dak van de Grote Kerk zitten vrijzinnigen, orthodoxen, mensen met een evangelische inslag, liefhebbers van liturgie, mensen voor wie dat allemaal niet hoeft; mensen die de bijbel letterlijk nemen, en mensen die niet schrikken als dominee het over 'beeldspraak' heeft. En op de één of andere wonderlijke manier houden wij het toch uit bij elkaar. En als dat hier zo is, dan zal dat in de Fontein en de Herberg niet anders zijn, en dat relateert dan de onderlinge verschillen en de neiging om je tegen elkaar af te willen zetten.

'Het bij elkaar uithouden' is trouwens nog wel wat anders dan 'elkaar aanvaarden'. Elkaar aanvaarden, dat is echt naar elkaar luisteren, je inleven in de ander, van elkaar willen leren, zelfs blij zijn met die veelkleurigheid van denken en geloven.

Maar dat bereik je niet met al die 5000 leden van de PGDAW tegelijk. Dat lukt alleen in kleinere groepen die langer met elkaar optrekken, waar het onderling vertrouwen is opgebouwd, waar je niet bang hoeft te zijn afgewezen te worden of de maat genomen. De leeskring in onze gemeente is zo'n groep. De Commissie Toekomst ook, heb ik mij laten vertellen - waarin mensen uit de drie wijkgemeenten elkaar zijn gaan vertrouwen en waarderen, en hopelijk gaat dat straks steeds wijdere cirkels trekken in de hele PGDAW.

Tot slot: Aanvaard elkaar, zoals Christus ons aanvaard heeft. Met dat laatste had ik natuurlijk moeten beginnen: *zoals Christus ons aanvaard heeft*. Dat relateert nog wel wat meer dan alleen wat verschillen en verscheidenheid in geloofsbeleving. Want wat moet Jezus wel niet van ons mensen aanvaarden... En wat heeft Hij er niet voor over gehad om ons allen samen te brengen in dat ene huis van de Vader...

Dat is wat wij hier altijd weer mogen komen vieren en gedenken, ook aan deze tafel, waar wij genodigd worden in een liefde zonder voorwaarden, en een aanvaarding waarin al onze eigenwijsheden en kleinzieligheden er volstrekt niet meer toe doen.